A°. 1857. N°. 293.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 11 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 7 December.

De britsche gezant bij ons Hof, lord *Seymour*, is gisteren door Z. M. den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen, en heeft daarna eene bijeenkomst gehad met den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf *v. Buol*. Naar men verneemt, is daarbij sprake geweest van de inzigten der britsche Regering, ten aanzien van de oplossing der verwikkelingen met Denemarken, ter zake van de regten der duitsche hertogdommen, en zijn daarbij mededeelingen gedaan, welke der oostenrijksche Regering als bevredigend zijn voorgekomen.

BERLIJN, 8 December.

De echtverbintenis van Prins *Frederik Wilhelm van Pruissen* met Prinses *Victoria*, *Princess-royal* in Groot-Brittannie, was, gelijk bekend is, bepaald op den 18^{den} Januarij van het aanstaande jaar. Vermits echter Z. K. H. de *Prins van Pruissen* waarschijnlijk verhinderd zal worden om zich tegen dien tijd in persoon naar Engeland te begeven, ten einde bij deze huwelijks-plegtigheid tegenwoordig te zijn, voor zoo verre het alsdan zal moeten worden uitgemaakt, of Z. M. de Koning zelf het beleid der staatsaangelegenheden weder zal kunnen aanvaarden, of dat aan den *Prins van Pruissen* eene verlenging zal dienen te worden opgedragen van de aan dien Vorst verleende volmagt om Z. M. te vertegenwoordigen, ten einde den Koning genoegzamen tijd te laten tot een gewenscht herstel zijner gezondheid, — is het sluiten van dit huwelijk voorloopig tot den 25sten Januarij uitgesteld. Twee dagen te voren zou de volmagt van den Prins zijn afgeloopen, en voor dien tijd zal daarin vermoedelijk zijn voorzien.

— De beraadslagingen der ministers over de voordragt der staatsbegrooting zijn nog niet ten einde gebragt. Men meent echter te mogen aannemen, dat de Regering, met het oog op de gunstige uitkomsten van de opbrengst der belastingen en middelen ten behoeve van den Staat, zich niet genoodzaakt zal vinden om eenige verhooging van belasting voortestellen, en desniettegenstaande eene verhooging van bezoldiging der minst betaalde ambtenaren zal kunnen aanvragen. De bedoelde verhooging zoude zich echter bepalen tot die ambtenaren, welke jaarlijks met 300 thalers en minder worden bezoldigd, en de toelaag zoude ten minste 10 thalers bedragen.

— De Senaat van Hamburg heeft zich tot de pruissische Regering gewend, met het verzoek om door dezelve met eene geldleening van eenige millioenen in klinkende munt te worden bijgestaan. Naar men verzekert, is dit verzoek afgewezen geworden.

PARIJS, 8 December.

De laatste gewone berigten uit Madrid houden in, dat den 4^{den} dezer maand het spaansche ministerie bijna ten val was gebragt, ten gevolge eene kuiperij van de hofcamarilla, ondersteund door de clericalen. De Koningin had echter bij tijds den haar gespannen strik bespeurd en zelve de ministers onderrigt van het dreigende gevaar. Voorloopig bleven alzoo de heeren *Mon* en *Armero* met het regerings-beleid belast. Deze laatsten hadden echter moeten erkennen, dat in de gegevene omstandigheden eene ontbinding der Cortes niet raadzaam was, en dat zij besloten hadden om terug te treden, ingeval de meerderheid der tegenwoordige Cortes zich tegen hen mogt verklaren.

PARIJS, 9 December.

Zoo als is medegedeeld, is er verschil gerezen tusschen het fransche gouvernement en de engelsche Regering over den maatregel betreffende den aanvoer van vrije negers in de aan Frankrijk behoorende americaansche kolonien. De fransche bewindslieden hadden op die wijze een middel gevonden om op eene wettige wijze te voorzien in het gebrek aan handen, voortspruitende uit de afschaffing der slavernij in de kolonien.

Het ontgaat hier de aandacht niet, dat eenige voorname engelsche dagbladen zich nadrukkelijk verzetten tegen dezen invoer van vrije negers, en volhouden, dat daaraan een einde behoort te worden gemaakt. Van die zijde wordt beweerd, dat, wanneer men zich in Africa van negers voorziet, zelfs met het oogmerk om die als vrije lieden naar elders overtebrengen, men noodwendig den slavenhandel zal doen herleven en tevens de daarmede gepaard gaande jagt op de slaven en de bloedige oorlogen der inlandsche africaansche opperhoofden en volks-stammen, opdat aan de menigvuldige aanvragen kunne worden voldaan. Diezelfde bladen geven echter toe, dat op de vrije immigratie niet veel te rekenen valt, omdat die geheel in strijd is met den aard en de gewoonten der africaansche bevolkingen. Reeds moeten de zaken zoo ver zijn gekomen, dat de africaansche opperhoofden, zich vergissende omtrent de bedoelingen der europesche mogendheden, overtuigd zijn, dat weder met den slavenhandel een begin zal worden gemaakt. Uit de wijze, waarop deze artikelen der engelsche organen door de bladen hier te lande worden opgenomen, schijnt te blijken, dat men in meerdere of mindere mate van derzelver gegrondheid overtuigd is.

— Eene telegrafische depeche uit Bern van gisteren houdt in, dat tot president van den nationalen Raad is benoemd de heer *Keller*, uit Aargau, die 78 stemmen heeft bekomen; de heer *Gonzebach*, de behoudende candidaat, heeft slechts 29 stemmen op zijnen persoon vereenigd.

LONDEN, 8 December ('s avonds).

Bij de mededeeling van de laatstelijk ontvangen telegrafische berigten, nopens den staat van zaken in Indie, wordt in het ministeriele avondblad erkend, dat zij, wat de feiten betreft, als niet zeer volledig kunnen worden aangemerkt, maar wat aangaat den inhoud, als gunstig kunnen worden beschouwd. Men doet daarbij opmerken, dat de aankomst van twee bezendingen leeftogt te Lucknow, alwaar de generaal *Havelock* zich steeds bevindt, een bewijs oplevert, dat die plaats nog niet zeer naauw geblokkeerd is door de muitelingen, welker aantal 30 à 40,000 man, met 300 stukken geschut, zou beloopen. Men erkent echter tevens, dat er scherp moet zijn gevochten, en men betreurt het zeer, dat het meer dan waarschijnlijk is, dat de generaal *Outram* bij een dezer gevechten gewond is geworden.

Aan den anderen kant rekent men het belangrijk, dat de opperbevelhebber, sir *Colin Campbell*, het besluit heeft genomen, om zich van Calcutta naar Cawnpore te begeven, ten einde zich zoo spoedig mogelijk op de plaats te bevinden, alwaar de muitelingen hunne voornaamste magt schijnen vereenigd te hebben. Men doet opmerken, dat deze berigten den eersten November uit Calcutta zijn afgezonden; dat men met de gewone brievenmaal berigten van zeven dagen later zal bekomen, en dat men deze zal dienen aftewachten, alvorens eenig op goede gronden gevestigd besluit op te maken ten aanzien van den staat van zaken; maar dat men in de gegevene omstandigheden geene vrees behoeft te voeden voor de veiligheid van den generaal *Havelock* en de bezetting van Lucknow.

Intusschen is het niet te ontkennen, dat de kracht van den opstand voor den val van Delhi nog niet veel was gebroken, en dat van de versterkingstroepen op den eersten November nog slechts een betrekkelijk gering gedeelte in Indie was aangekomen.

— In een bijzonderen brief uit Nieuw-York, dezer dagen hier te lande ontvangen, wordt gemeld, dat de bernamde militaire expeditie naar Utah, ten einde de Mormonen tot reden en onderwerping te brengen, als mislukt moet worden beschouwd. De krijgsbehoeften en benoodigdheden voor de tot deze expeditie behoorende troepen waren op zeventig wagens geladen, welke zonder eenige militaire bedekking den weg vervolgden, die den geleiders was aangewezen. De Mormonen hebben daarvan de lucht gekregen, het konvooi overvallen en geplunderd. De troepen der expeditie zullen nu vermoedelijk te Zion, aan het Zout-meer, dienen te overwinteren. Zij hebben zich te lang in Kansas opgehouden, ter zake van de aldaar plaats gehad hebbende verkiezingen. De Mormonen voeren een hoogen toon, en schijnen niet te begrijpen, dat de thans tegen hen aangevoerde strijdkrachten slechts als eene voorhoede moeten worden beschouwd, die in het volgend jaar door een veel belangrijker corps troepen zal worden gevolgd, tegen 't welk zij kwalijk bestand zullen kunnen zijn.

— H. M. de Koningin heeft zich met het Hof naar Osborne-house begeven.

LONDEN, 9 December.

De heer *Edmonstone*, secretaris van het bewind te Calcutta, heeft de navolgende depeche, onder dagteekening van den 31sten October afgezonden, welke met den telegraaf bij het bestuur der O. I. Compagnie hier ter stede is ontvangen:

„ De jongste berigten uit Lucknow zijn van den 21sten October. De gemeenschap was steeds moeijelijk, en het gebrek aan leeftogt zoowel, als aan krijgsbehoeften, deed zich sterk gevoelen. De kolonel *Greathed* was met versterking te Cawnpore aangekomen, en de generaal *Campbell* was den 27sten derwaarts vertrokken.

„ De brigadier *Showers* bezette Dadree en Jugghur; de Nawab had zich onderworpen. De Koning van Delhi, welks leven was gespaard, was op weg naar Calcutta.

„ Een agent van *Nena Sahib* bedreigde Bouda en Calpe. De majoor *Burton*, burgerlijk agent te Harrowtree, was met zijne beide zonen vermoord. De muitelingen van Judhpore hadden zich naar de zijde van het meer Saubhur gewend, en die van Indore, bij Agra geslagen, waren naar Radjapootana gevlugt."

BRUSSEL, 9 December.

Van eene vrij onpartijdige zijde wordt thans de aanmerking gemaakt, dat het vooral de clericale bladen zijn, welke te werk gaan op eene wijze, die niet voor hunne goede trouw schijnt te pleiten. Die bladen toch hebben van de optreding van het ministerie af met hevigheid aangedrongen op de bekendmaking van een staatkundig programma, opdat men zou weten, wat men van de nieuw opgetreden bewindslieden te verwachten had. Aan die aansporing is, welligt vroeger dan de geestelijke partij had verwacht, voldaan, en thans keuren de clericale organen het af, dat het ministerie het middel van den *Moniteur* te baat neemt om te protesteren tegen onjuiste toelichtingen van de door hetzelve gesprokene woorden, en tegen impopulaire bedoelingen, welke zeer ten onregte aan hetzelve worden toegeschreven. Sommige organen der regterzijde hebben het den ministers zeer ten kwade geduid, dat zij, door eene aan de burgemeesters gerigte circulaire, hun staatkundig programma hebben willen regtvaardigen, en het zijn, naar men meent, indedaad merkwaardige teekenen des tijds, dat het juist dezelfde bladen zijn, die de ministers impopulaire bedoelingen hebben toegeschreven, welke het hoogelijk afkeuren, dat de bewindslieden gebruik maken van een regt, 't welk den minsten der burgeren toekomt, te weten, het regt van verdediging.

Van eene liberale zijde wordt gemeld, dat de minister, generaal *Berten*, instructien heeft afgevaardigd aan alle militaire bevelhebbers omtrent de wijze, waarop de gewapende magt de burgerlijke overheid behoort te ondersteunen. Deze instructien moeten in allen deele overeenkomen met de beginselen, in der tijd ontwikkeld door den heer *de Brouckère* in den Raad dezer hoofdstad en door de liberale raadsleden te Gend.

Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* deelt thans de definitive candidaten-lijst mede der behoudende partij, waarop dezelfde acht namen voorkomen, die onlangs voorloopig zijn opgegeven. Tot aanbeveling dezer candidaten leest men in dat hoofdorgaan het navolgende:

„ De laatste hier te Brussel plaats gehad hebbende stedelijke verkiezingen, welke eene beteekenis hebben gehad, waaromtrent niemand zich heeft vergist, leggen aan het corps der kiezers nieuwe verpligtingen op.

„ De liberale Associatie bestaat voor het meerendeel uit lieden, die geene stemgeregtigden zijn. De meerderheid van de niet-kiezers stelt alzoo de wet aan de meerderheid van diegenen, welke bekleed zijn met het regt om te stemmen. En deze Vereeniging, zamengesteld en verbonden, zoo als wij hebben medegedeeld, gehoorzaamt aan eenige weinige personen, in welker handen alzoo, ten gevolge der ontmoediging van eerlijke lieden, al die magt en die invloed zijn geconcentreerd, welke de Constitutie ter beschikking van het grootste getal heeft willen laten. Dat despotismus evenwel, 't welk gestaag nog stout-zegevierend het hoofd omhoog hief, geeft heden blijken van krachteloosheid en verval, zoodat men slechts zich een weinig behoeft intespannen, ten einde het voor goed te breken.

„ In den laatsten verkiezings-strijd heeft de Associatie eene uiterste poging aangewend, doch niettegenstaande door haar alle mogelijke deloyale hulpmiddelen zijn beproefd tot ondersteuning eener slechte zaak, heeft zij het slechts tot eene zwakke meerderheid kunnen brengen; zwak, wat betreft getalssterkte, doch zwakker nog ten gevolge van den geest van badeloosheid, welke haar bezielt, en dien zij allerwegen tracht te verspreiden.

„ Wij hebben de denkbeelden en de gevoelens, welke zijn ontwikkeld in de laatstelijk gehoudene vrije vergaderingen, gewikt en gewogen, in verband met den algemeenen toestand des lands. Voorts hebben wij nogmaals de gebeurtenissen nagegaan, welke aan het ministerie des oproers aanleiding hebben gegeven om het land te dwingen tot het zamenstellen eener nieuwe Volksvertegenwoordiging. Thans zijn wij in staat om aan uw onderzoek voor te stellen eene lijst van candidaten, die reeds met geestdriftige toejuiching is goedgekeurd in eene voorloopige vergadering, zamengesteld uit een honderdtal kiezers, en die sedert den bijval van een aantal eervolle mannen heeft mogen erlangen.

„ Het zal uwe aandacht niet ontgaan, dat men, bij de zamenstelling dezer lijst, de materiële belangen des volks in geenen deele heeft over het hoofd gezien. Aan de vertegenwoordigers van den handel, de nijverheid en den landbouw wordt daarin eene plaats aangewezen, welke tot dusver uitsluitend was ingenomen door advokaten en hoofdleiders eener naauw aaneengeslotene Vereeniging, welker welsprekendheid nooit anders heeft geschitterd dan in het belang der staatkundige driften en hartstogten. De lijst van constitutionele en liberale mannen, welke wij u thans voorstellen, zal, zoo zij door u wordt aangenomen, in deze leemte voorzien, en zal tevens een protest zijn tegen die gewelddadige handelingen, welke de bevolking der hoofdstad zoozeer hebben bedroefd en die hare belangen in de waagschaal hebben gesteld; zij drukt ook tevens den geest des lands uit om terug te komen op de overleveringen van voor het jaar 1830, door den naam [de Mérode], welke is gedragen door den beroemden burger, die te Berchem voor onze onafhankelijkheid is gevallen. Deze beginselen, door zoovelen miskend, worden door u gewaardeerd. Het zijn die, waarop de openbare orde en de vrede door eerbiediging van de Constitutie hebben berust: die verdraagzaamheid hebben gewild voor alle meeningen, zelfs die, welke het meest vijandig waren ten aanzien van het geloof, maar ook verdraagzaamheid voor dat geloof; — die hebben bevolen eerbied voor de wet en in de eerste plaats voor hen, die belast zijn geweest met het vaststellen en toepassen van de wet. Eene zekere partij heeft met geweld die beginselen zoeken te verkrachten en dezelve voor altijd trachten uitteroeijen, door daartegen de onverdraagzaamheid en het despotismus te organiseren. Tegen deze noodlottige rigting komen thans de belangen van orde en vrijheid op. Eerbied voor de uitoefening aller constitutionele regten zij alzoo de leus van alle burgers, die hun vaderland lief hebben en prijs stellen op de openbare rust.

„ Gij kent nu de namen onzer achtingswaardige candidaten. Om de lijst voltallig te maken, hadden wij er u negen moeten voorstellen. Een groot aantal kiezers hebben den wensch uitgedrukt om voor den heer *de Brouckère* te stemmen, dien wij evenwel niet hebben kunnen voorstellen, omdat hij de betrekking van candidaat der liberale Associatie heeft aangenomen. Uit eerbied voor gevoelens, welke wij waardeeren en hoogschatten, hebben wij ons alzoo onthouden om den negenden naam intevullen."

Het liberale hoofdorgaan *l'Indépendance* houdt vol, dat de heer *van Volsem* de candidatuur der clericale partij van de hand heeft gewezen, en meldt heden, dat hij tot viermalen toe zendelingen van het *Journal de Bruxelles*, die hem de candidatuur wilden opdringen, uit zijn huis heeft moeten laten zetten. Volgens dat blad, wil ook de heer *Desmeth* niet van de candidatuur weten, en is het zoo goed als zeker, dat de heer *Parmentier* geprotesteerd heeft tegen „ de zotte rol, welke men hem wil laten spelen."

Het clericale blad *l'Emancipation* deelt de namen der acht clericale candidaten mede en ondersteunt deze lijst.

BRUSSEL, 7 December.

De heer *van Volsem* heeft bepaald geweigerd om de candidatuur voor de betrekking van Gedeputeerde, hem door de clericale partij aangeboden, te aanvaarden. Hij maakt thans door middel der liberale bladen bekend, dat de geestelijke hoofdleiders de kiezers bedriegen omtrent de namen, vermits hij, niettegenstaande hij herhaaldelijk daarvoor heeft bedankt, toch als candidaat wordt voorgesteld en aangeprezen.

— Het te Kortrijk uitkomende clericale dagblad komt nadrukkelijk op tegen hetgeen onlangs van eene liberale zijde is medegedeeld omtrent een ten behoeve van de geestelijkheid vermaakt legaat van 100,000 fr. Naar luid van

het geestelijke blad, heeft men feiten en cijfers vervalscht, alleen om de katholieke partij te belasteren. De teregtwijzingen zijn zelfs niet door de liberale dagbladen overgenomen, alleen opdat de kiezers onder den indruk van den leugen zouden blijven en onder dien indruk op 10 December hunne stemmen zouden uitbrengen,

Het te Brugge uitkomende dagblad *la Patrie*, het orgaan van den bisschop *Malou*, behelst thans eene verklaring van de twee eenige geestelijken, welke de overledene dame hebben bezocht, inhoudende, dat zij noch regtstreeks, noch van ter zijde getracht hebben invloed uitteoefenen, waardoor deze vrouw tot zekere testamentaire beschikkingen zou zijn overgegaan. Verder behelst dat blad de bepaalde verzekering, dat de erfgenamen van de overledene hunne volledige goedkeuring hebben gegeven aan de beschikkingen hunner zuster.

Inmiddels verzekert het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles*, naar aanleiding van opgaven afkomstig uit het bisdom van Brugge, dat de vicarissen van Isighem afstand hebben gedaan van de bij testament van mejufvrouw *van den Bogaerde* aan de Kerk vermaakte gelden.

's GRAVENHAGE, 10 December.

De heeren *Reuchlin*, directeur der verzekerings-maatschappij te Tiel, *E. H. Kol*, handelende onder de firma *Vlaer en Kol* te Utrecht en bn. *Sloet*, in der tijd griffier van de Staten van Gelderland, te Arnhem, hebben aan den minister van Binnenlandsche Zaken een adres gerigt, in 't welk zij verzoeken, dat hun concessie moge worden verleend voor den aanleg van en de dienst op de spoorwegen, welker daarstelling zij het noodzakelijkst achten, en op de voorwaarden, die hun daartoe als het meest aannemelijk voorkomen, — en in elk geval, dat deswegens in nader overleg zal worden getreden.

Bij dit adres is eene breedvoerige memorie gevoegd, betreffende de wegen, welke in de eerste plaats in aanmerking behooren te komen, en de wijze, op welke het kapitaal tot den aanleg zal behooren te worden gevonden. De adressanten stemmen in met de Regering, dat de bevordering der welvaart hier te lande noodwendig den aanleg van aaneengeschakelde spoorwegen vereischt: — dat daartoe in de eerste plaats de hoofdlijnen in aanmerking behooren te komen, en wel eene lijn, die Vriesland en Groningen met den Rijn-spoorweg verbindt, en eene andere, welke, van dien weg uitgaande, naar Noord-Braband, Belgie en Frankrijk loopt. Zij meenen, dat andere lijnen, door de Regering in de eerste klasse gerangschikt, wel wenschelijk, maar niet zoo dringend noodzakelijk zijn, als de door hen aangewezene.

Wat de eerste lijn betreft, deze zoude, volgens de adressanten, moeten loopen van Harlingen, over Leeuwarden en Groningen, naar de zijde van Leer; over Beetsterzwaag en Meppel, Zwolle, Deventer en Zutphen naar den Rijn-spoorweg; met een zijtak, over Almelo, naar den weg van Zevenaar naar Rheine. Zij begrooten het kapitaal, daartoe benoodigd, op ruim 35 millioenen.

De zuider-spoorweg zoude, naar hun inzien, mede uit drie lijnen moeten bestaan, te weten: van Utrecht (Maarsbergen) over Amerongen, Tiel, naar 's Hertogenbosch, — van daar (Helmond) over Roermond, Sittard, naar Maastricht, — van daar naar Luik. Zij begrooten het daartoe benoodigd kapitaal op ruim 31½ millioen, en de behoefte voor beide de lijnen op 67 millioenen.

De adressanten vermeenen, dat dit kapitaal alleen te verkrijgen zal zijn, door een waarborg van staatswege van eene rente van 4½ ten honderd; — dat men, eene deugdelijke onderneming verlangende, daartoe zal dienen te besluiten, en dat de gelden dan niet zullen ontbreken, maar dat men, indien het 4de door de Regering voorgestelde middel werd aangewend, eene concessie-jagt en daarmede verbonden zwendelarij zou zien ontstaan, waartoe eene nederlandsche Regering toch kwalijk zou kunnen medewerken.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden heeft de voorzitter medegedeeld, dat eenige verzoekschriften zijn ingekomen o. a. van de Kamer van de Kamer van Kooph. te Rotterdam, van den Raad der gemeente Eindhoven, van de Kamer van Kooph. te Eindhoven en van den Raad der gemeente Steenwijk, betrekkelijk het aanleggen van spoorwegen.

Het ontwerp van wet tot regeling van het fonds voortspruitende uit den verkoop van domeinen is, na eene door den minister gegevene opheldering van art 2, met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de beraadslaging geopend over het ontwerp van wet tot verdere regeling van het muntwezen in Ned. Indie.

De heer *van Zuijlen* heeft zich beklaagd, dat de zaak, welke het onderwerp dezer voordragt uitmaakt, de regeling van het muntwezen in Ned. Indie, reeds zoo lang onafgedaan is gebleven, en zijns inziens in den laatsten tijd zelfs achteruitgegaan is. Hij keurde het zeer af, dat de Regering een middel van herstelling van het indische muntwezen, hetwelk veel gemakkelijker en minder kostbaar was, niet wilde bezigen. Daaronder rangschikte hij het plan, in het voorloopig verslag aangewezen, om de in omloop zijnde duiten voorloopig intewisselen tegen 120 op den zilveren gulden, en die duiten later weder tegen 200 op den gulden uittegeven. In de tweede plaats werd door hem nog, als een middel om het herstel van het indische muntwezen minder kostbaar te maken, aanbevolen de uitgifte van een zeker bedrag aan papier. Hij bestreed de daartegen van regeringswege gemaakte bedenking, dat voor de uitvoering van dergelijk plan een specie-fonds, of een depôt, noodig zou zijn; dit zou niet gevorderd worden wanneer het uittegeven papier in 's lands kas werd aangenomen.

De minister van Kolonien heeft daarna verklaard, dat hij niet wilde ontkennen, dat hij, indien de zaak van het indische muntwezen in een anderen toestand was, sommige der denkbeelden van den vorigen spreker zeer zou kunnen beamen, maar dat hij het, na het vaststellen der wet van 1854, niet op zijne verantwoording mag nemen om nu van het toen aangenomen plan aftewijken en een ander stelsel te omhelzen. Wijders ontkende de minister, dat de zaak in den laatsten tijd achteruitgegaan zou zijn; integendeel was zij vooruitgegaan. Sprekende over het stelsel van 1854, erkende hij, dat het herstel van het indische muntwezen belangrijke opofferingen kostte; maar hij meende, dat eene zaak van zoo veel gewigt wel opofferingen waard was. Nu was het noodig, de wet van 1854 volgens de daarbij aangenomen beginselen uittevoeren.

De heer *Hugenholtz* heeft er bezwaar in gevonden om het bij de wet van 1854 aangenomen stelsel verder te volgen, indien hetzelve, zoo als ook de minister nu scheen te erkennen, gebrekkig was. Met den heer *v. Zuylen* geloofde hij, dat de uitgifte van muntpapier tot zeker bedrag verkieslijk was, en zonder nadeel zou kunnen plaats hebben. Indien men aan de maatschappij in Indie, dat wil zeggen, de bevolking in haar geheel, het genot van een verbeterd muntwezen wilde schenken, dan moest men op eens een beter circulerend medium invoeren, dat is, een meer wigtig kopergeld. Voor het overige protesteerde hij tegen de voorstelling, alsof men hier zou terugdeinzen voor de middelen tot herstelling van een gebrekkig muntwezen in Indie.

De heer *van Bosse* was het nog niet eens, of zij, die de wet van 1854 hebben afgestemd, verpligt zouden zijn de tegenwoordige ontwerpen insgelijks te verwerpen. Hij was ook nog niet overtuigd, dat men door de afstemming van artt. 1 en 2 dadelijk tot een beter stelsel zou komen, en meende, dat de bezwaren, tot dusver ontwikkeld, eigenlijk meer gerigt zijn tegen de wet lett. B., dan tegen de wet lett. A. Ook hij verklaarde zich voor de uitgifte van eene zekere hoeveelheid papier, mits binnen de behoorlijke grenzen, en achtte dien maatregel in den toestand van ons indisch muntwezen allezins noodig en tevens zeer uitvoerbaar. Hij wederlegde het beweren, alsof zij, die zoodanige uitgifte voorstaan, ook de intrekking zouden verlangen van het octrooi der Javasche Bank. Dit was het geval niet; maar hij wenschte alleen, dat men zich bij de vernieuwing van dat octrooi niet zou verbinden, dat het gouvernement nooit eenig muntpapier zal kunnen uitgeven.

De heer *van Nispen* heeft zich mede verklaard voor eene matige papier-circulatie, gedeeltelijk inwisselbaar bij de lands kassen en gedeeltelijk gedekt door specie.

De heer *Stolte* heeft de voorstelling bestreden, alsof de millioenen schats, die reeds aan het herstel van het indische muntwezen besteed zijn, als weggeworpen te beschouwen zouden zijn. Hij deed voorts uitkomen de dringende noodzakelijkheid van verbetering van het muntwezen in Indie.

De heer *Poortman* heeft de meening van den minister, dat in deze zaak geen achteruitgang, maar vooruitgang bestaat, bestreden, en daarbij o. a. doen opmerken, dat de oorspronkelijke raming voor de verbetering van het indische muntwezen ƒ 19,498,985 beliep, maar nu reeds ƒ 21,243,545 daarvoor is toegestaan.

Nadat de minister den laatsten spreker had beantwoord, is de algemeene beraadslaging gesloten.

Bij art. 1 van ontwerp A. heeft de heer *v. Zuylen* de weglating van alin. 2 voorgesteld. Dit is ondersteund door de heeren *v. Bosse*, *Baud*, *Stolte* en *Hugenholtz*, doch bestreden door den minister. — Tot de voorgestelde weglating is met 55 tegen 6 st. (de heeren *Sloet*, *v. Foreest*, *Taets*, *v. Lijnden*, *Sander* en *de Brauw*) besloten, en daarna het art. goedgekeurd.

In art. 3 is eene door den heer *v. Bosse* voorgestelde en door den minister goedgekeurde verandering aangenomen.

Daarna is het geheele ontwerp A. aangenomen met 38 tegen 23 st., en vervolgens ook het ontwerp B. met 34 tegen 27 st., nadat door den minister, ten gevolge van eene bedenking van den heer *v. Bosse*, een nieuw art. 1 en ook eene verandering van de considerans was voorgedragen.

Vervolgens is zonder beraadslaging en met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet betreffende het binnenl. gedistilleerd.

De beraadslaging over het ontwerp van wet tot vervanging der fransche wet van 1807 op de rente-tax is bepaald op morgen, — en die over de ontwerpen betreffende het afstaan van Rijks grond aan de gemeente Helder, en eene dading met de gemeente Enkhuizen, alsmede over de wet op de middelen voor 1858, op zaturdag.

De eindverslaging over de ontwerpen tot vaststelling van hoofdstuk X (Oorlog) der staatsbegrooting, en tot vervreemding van staats-eigendom in Pera, zijn gereed, en de beraadslaging daarover is aan de orde gesteld na afloop der discussie over de bovengenoemde ontwerpen.

— In de zitting der Eerste-Kamer van heden is o. a. ingekomen een adres van den heer mr. *J. P. Amersfoordt*, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet tot voorziening in de financiële belangen van de gemeente Haarlemmermeer.

De beraadslaging over de ontwerpen: 1° tot amortisatie van schuld; 2° tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch; 3° tot wijziging van hoofdstuk IV (Justitie) der staatsbegrooting van 1856; 4° omtrent den accijns van het zout; 5° betrekkelijk het burgerlijk pensioenfonds; 6° tot wijziging van hoofdstuk I en IX B. der staatsbegrooting voor 1856; 3° betreffende den kunstweg in de gemeente Baarderadeel; 8°. betreffende naturalisatien, — wordt bepaald op morgen ochtend. — Uit de verslagen blijkt, dat in de Afdeelingen geene bezwaren tegen deze ontwerpen gerezen zijn.

HAARLEM, 9 December.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden is medegedeeling gedaan o. a. van de goedkeuring van de rekening van 1856 en van de begrooting voor 1858 door de Ged. Staten, en van het besluit om de gemeente 's Gravenhage in regten aantespreken, ter zake van vergoeding voor verpleging van een armlastige, lijdende aan *tinea capitis*.

De door B. en W. voorgestelde verordening op de zamenstelling der pl. school-commissie is goedgekeurd. Deze commissie zal bestaan uit 12 leden, van welke een derde om de twee jaren zal aftreden. Tot leden zijn benoemd de heeren *N. J. A. Travaglino* met 9 stemmen, *P. H. Schultz* met 9, *D. C. v. Leeuwen Boomkamp* met 11, *J. H. v. Hees* met 9, *H. A. Coelen* met 9, *A. v. d. Willigen Pz.* met 9, *G. H. Geerligs* met 9, *A. Deenik* met 8, *W. G. de Bruyn Kops* met 8, *J. J. A. Creyghton* met 8 stemmen en de heer *C. Groll* met het lot tegen den heer *J. C. Kruseman*, en daarna de heer *J. C. Kruseman* met 12 stemmen. Op voorstel van den voorzitter is besloten om de bestaande commisie, bij hare aftreding volgens de wet, schriftelijk dank te zeggen voor de door haar aan de gemeente bewezene diensten.

Ten aanzien van een brief van het gemeente-bestuur van Helvoetsluis, kennis gevende, dat een armlastige, ter zake van krankzinnigheid, in een geneeskundig gesticht is opgenomen, en verlangende, dat een gedeelte van het pensioen moge worden ingehouden, ten behoeve zijner vrouw en kinderen, is, na eenige discussie, besloten in dit verzoek te difficulteren, vermits, in andere gevallen, steeds het pensioen ter bestrijding van verpleegkosten is ingehouden.

Door commissarissen van de Stads-apotheek is ter vervulling van de opengevallen plaats van Directeur dezer inrigting voorgedragen de heer *J. C. du Saar*, met verzoek, dat spoedig in deze vacature mogt worden voorzien. Met 8 tegen 6 stemmen is daarop besloten om, bij uitzondering op den gewonen regel, nog in deze bijeenkomst tot de benoeming over te gaan. Nadat de lijst der sollicitanten was gelezen, is, bij stemming gebleken, dat, op den heer *du Saar*, apothekar te Delft, 10 stemmen waren uitgebragt, en 5 blanco-briefjes in de bus waren gevonden. De heeren *Fiers* en *Brink* hebben daarop begrepen, dat de benoeming niet als wettig kon worden beschouwd; doch de Vergadering heeft zich vereenigd met het gevoelen van den voorzitter, dat, daar de heer *du Saar* in eene wettige vergadering was benoemd, deze zijne benoeming niet anders dan als wettig kon worden aangemerkt.

Een brief van den gemeente-ontvanger, houdende dat bij hem is ingekomen een brief, bevattende een muntbiljet van ƒ 10, met het postmerk Haarlem, met het bijschrift: „voor te weinig betaald in de pl. belasting van 1856", is aangenomen voor kennisgeving.

Het 3de supl. kohier voor de pl. directe belasting voor 1857, ad ƒ 90—10 is goedgekeurd, en de betaling daarvan is bepaald in twee termijnen, als op den laatsten December en den laatsten Januarij aanstaande.

Ten gevolge van een brief van het burgerlijk armbestuur, houdende, dat de begrafenis-kosten, begroot op ƒ 200, reeds met ƒ 300 zijn overschreden, en verzoekende magtiging tot overschrijving van de daarvoor vatbare posten, is deze magtiging verleend.

Een brief van de Kamer van Koophandel te Almelo, wegens den aanleg van spoorwegen, is, even als vroeger die van de Kamer van Breda, over gelijksoortig onderwerp, voor kennisgeving aangenomen.

De beraadslaging is met geslotene deuren voortgezet, en na het weder openen derzelve is besloten om B. & W. te magtigen om de woningen van het O. Mannenhuis, welke met Mei uit de huur geraken, weder voor een jaar te verhuren.

HAARLEM, 10 December.

In Londen heeft de bill van indemniteit, ter zake van het beheer der Bank-aangelegenheden, haar beslag erlangd, en is de voorgestelde vereering van den generaal *Havelock* goedgekeurd.

— Den 8sten is men te Hamburg zeer bekommerd geweest voor deensche Huizen, maar is de deensche Regering een der voornaamste te hulp gekomen, en heeft zij ook aan de deensche Bank een belangrijk voorschot verleend.

Uit Hamburg wordt van den 9den gemeld, dat de consul-generaal van Denemarken zijne betalingen had geschorst, met een zeer aanzienlijk passief aan geaccepteerde wissels. Een der directeuren van de Bank van Kopenhagen was overgekomen om den staat der zaken op te nemen, en te overwegen wat zoude kunnen en mogen worden beproefd om in dezen tusschenbeiden te komen.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad der stad Amsterdam is, met 25 tegen 6 stemmen, aangenomen het voorstel, betreffende het verleggen van de Singelgracht bij de Utrechtsche-poort aldaar, in verband met het ontwerp van het daar ter plaatse stichten van het Nijverheids-paleis.

— Naar men verneemt, is aan den heer bn. *van Reede van Outshoorn*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ingenieur bij den Rijn-Spoorweg, en is deze betrekking opgedragen aan den civilen ingenieur, den heer *Jac. Enschedé Jhz.*, welke sedert eenige jaren werkzaam is geweest bij den aanleg van de Aken-Maastrichtsche spoorwegen.

— Van 28 November tot en met 4 December zijn in Vriesland 57 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 7287.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 10 December. Den 9den dezer in Texel binnengekomen: *Thetis*, Visser en *Prins Fredrik der Nederlanden*, de Witt, beide van Batavia; *Cesarea*, White, Taganrog, l. v. Falmouth; *Boreas*, van der Tas, Smirna; *Sippe Visser*, van Kempema, Londen; *Aquarius*, Douwes, Newcastle; *het Vertrouwen*, Dekker, Sunderland; *Aurora*, Vaalman en *Fossina Siers*, Boiten, beide van Hull; en uitgezeild: de stoomb. *Ondine*, Bordeaux; *Mentor*, Croes, Londen; *Zenith*, Vincent, Sunderland; *Capella*, Medenwaldt, Stettin; *Argo*, Abrahamsen, Fredrikstad. Wind z. z. w.

Den 9den dezer in Helvoet binnengekomen: *Hermanna*, Veling, St. Ubes; *Hannah*, Todd, Bristol. Het schip *Jackson*, van Newcastle, op het Scheelhoek aan den grond geraakt, is weder in vlot water gekomen; en uitgezeild: de stoomb. *Moselle* en *Earl of Auckland*, beide naar Londen; *Seahorse*, Hull; *Coroine*, Crescoule, Newcastle; *Sara Mina*, Elliott, Stockton; *Jonge Wouter*, Kwakkelstein, Bergen. Wind z. z. o.

Den 3den dezer van Genua uitgezeild: *Zeevaart*, Meijer, Cette.

BROUWERSHAVEN, 9 December. Het schip *Afrikaan*, kapt. Quispel, van St. George d'Elmina naar Rotterdam, op den Banjaard gestrand, is gebroken, doch zit nog in zijn geheel; van de lading zijn 59 fusten palmolie en 12 oliphantstanden geborgen en alhier aangebragt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

10 *December* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	—	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	—	—	—	„ „ 4 „	—	—	—
W. Schuld 2½ „	60⅞	61	$60\frac{15}{16}$	„ Met. 5 „	69¼	¾	69⅝
„ . 3 „	72¼	⅜	—	„ r. Amst. 5 „	83	⅛	83
„ . 4 „	$93\frac{15}{16}$	—	—	„ Nat. 5 „	$71\frac{13}{16}$	72¼	$71\frac{15}{16}$
Amort. Sd. 3 „	87½	—	—	„ 54. 2½ „	36¼	$\frac{5}{16}$	—
Handl. Ms. 4½ „	135¾	136¼	136	Weener Bank ƒ	1057	1059	—
O. I. Leen. 4 „	92¼	—	—	„ . . „	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—	„ 4 p	305	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn-Spw. 4½ „	99¼	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—	—
M. Weldd. 4 „	—	—	—	„ *Rots.* 5 „	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	49½	—	—	„ 3 „	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	96	—	—
SPANJE.				„ 39. 5 „	—	—	—
Oblig. . . . . 1½ p	$24\frac{5}{16}$	⅜	—	„ 43. 5 „	—	—	—
„ . . . . 3 „	40¾	—	—	„ 52. 4½ „	—	—	—
„ Bin. 3 „	35½	$\frac{11}{16}$	—	SARDINIE.			
Am.-Schuld. .	—	—	—	. . . . 5 p	—	—	—
Bew. Coup. . .	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig. . . . . 3 p	42⅜	$\frac{11}{16}$	$42\frac{7}{16}$	„ Parijs. .	—	—	
„ 1856. 3 „	42	¼	—	ECUADOR.			
„ Uitgest. .	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	13	$\frac{11}{16}$	—
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & Co. 5 p	101⅞	102¼	101⅞	Obl. 6 th. 4½ p	24½	25	—
„ 5 „	101½	⅝	—	„ Uitg. 2 „	10⅜	—	—
Certif. Obl. 5 „	89¾	—	—	GRENADA.			
„ „ 4 „	81	—	—	Oblig. . . . . 3½ „	17½	$\frac{9}{16}$	—
„ *Stiglitz* 4 „	80⅜	¾	80⅜	„ Uitg. . .	$5\frac{1}{16}$	⅛	—
„ N. 4 „	—	—	—	MEXICO.			
„ 54. 5 „	92¼	—	—	Oblig. . . . . 3 p	$16\frac{13}{16}$	$17\frac{3}{16}$	16⅞
„ 55. 5 „	95⅛	¼	95¼	N.-AMERICA.			
„ Hamb. 5 „	—	—	—	Philad. *Hope* ƒ	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—	„ Lt. B.	—	—	—
„ „ 4½ „	92½	—	—	„ *Rots.* 6 „	—	—	—
Insch. . 6 „	—	—	—	Am. Bankact.	—	—	—
Cert. . 6 „	—	—	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
POLEN.				„ Obl. C.B. 7 „	80¼	⅜	—
Aand. 1835. ƒ	—	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig. . . . . 4 p	74½	—	—	GRIEKENLAND.			
PRUISSEN.				Obl. 1825. 5 p	—	—	—
Oblig. . . . . 4½ p	—	—	—				
Aand. 54. 3½ „	—	—	—				

Handelm. contant 135⅜. — Beleening 6. Prolongatie 6½. Disconto 7.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De beurs was over 't geheel flaauw, met weinig handel. De berigten van de buitenlandsche geldmarkten waren insgelijks ongunstig.

Prijzen der Coupons: Metall. ƒ 27,10; Div. Eng. per £ ƒ 11,70; Eng. Russen per £ ƒ 11,70; Frans. ƒ 55¼; Belg. ƒ 55½; Pruiss. ƒ 34¾; Hamb. Russen ƒ 35¼; Russen in Z. R. ƒ 32⅞; Pools. in fl. ƒ 26.

MADRID, 9 December. De 3 pc. 39¼; 1½ pc. 26¾.

WEENEN, 10 December. De 5 pc. metall. 80¼; nat. 83⅛.

LONDEN, 10 December. De 3 pc. gecons. recs. 91⅜ à ½. Mexico 18¾ à 19. Spanje 40¾ à 41¼, en 25 à ¼.

PARIJS, 10 December. De 3 pc. renten 66 fr. 20. Spanje 36¾, en 24⅞.

MARKTBERIGTEN

GRONINGEN, 8 December. De handel in granen was heden over 't algemeen lusteloos. *Tarwe* 25 c. lager moeijelijk te verkoopen. *Rogge* 30 c. lager te vergeefs aangeboden. *Boekweit* flaauw. *Gerst* 20 c. lager. *Haver* insgelijks tot minder prijs te bekomen. *Paardenb.* als voren. *Koolzaad* ƒ 11,50 à ƒ 12,65, bijna zonder koopers. *Gort* grove ƒ 9 à ƒ 9,25; parel ƒ 11,50 à ƒ 13,75.

SNEEK, 8 December. *Boter* ƒ 50.

DELFT, 10 December. *Grasboter* ƒ 56 à ƒ 61; *Hooiboter* ƒ 49 à ƒ 52.

dat zij had verteerd en verder door liefdegaven is ondersteund ter voorziening in de schraalste levensbehoeften; deze gaat zonder iets ter voorziening in de hoogst noodige levensbehoeften met kommer den *Winter* te gemoet, waarom zij zich door hoogen nood gedrongen gevoelt, met een oog op God, aan de milddadigheid van christelijk weldenkenden aan te bevelen. De geringste bijdragen zullen door haar met innigen dank worden ontvangen, met welke de ondergeteekende zich wel wil belasten, bij wien men tevens des verkiezende onderrigt, aangaande hare persoon en haren zorgelijken toestand kan bekomen.

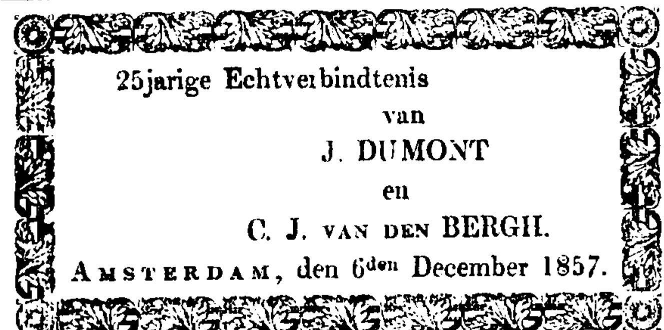
Amsterdam, THEOD. SANDERS,
Pijpenmarkt, N°. 479. rustend Predikant van Woerden.

⁂ **KENNISGEVING.**

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen bij deze ter voldoening aan Art. 265 der Gemeentewet ter kennis van belanghebbenden, dat het 3e Suppletoir Kohier der Plaatselijke Directe Belastingen voor 1857, op gisteren door den Gemeenteraad vastgesteld en gedurende *acht* dagen ter lezing op de Secretarie is neder gelegd, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure en dat ieder aangeslagene binnen dien tijd tegen zijnen aanslag bij Gedeputeerde Staten in beroep kan komen.

Haarlem, 10 December 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE BRUYN KOPS, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. T. BENOIST*, geliefde Echtgenoote van
UTRECHT, D. VAN ZIJDVELD.
5 December 1857.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, die echter kort na de bevalling is overleden, Vrouwe *JOHANNA SAPORTAS VIRULY*.
'sGRAVENHAGE, 6 December 1857.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *C. W. VAN LENNEP*, geboren *VAN LOON*.
NIJMEGEN, 7 December 1857.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. KOORN*, geliefde Echtgenoot van
WIERINGEN, W. J. DRIESSEN,
8 December 1857. Heel- en Verloskundige.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER *C. C. HEIJNSIUS*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, F. P. DU RIEU.
8 December 1857.

⁂ Bevallen van een' ZOON *J. M. BOLLAAN, VAN DER MONDE*. Eenige kennisgeving.
UTRECHT, 9 December 1857.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe *Th. A. L. VAN TEUTEM*, Echtgenoote van
UTRECHT, Mr. Y. J. H. DE KOCK.
9 December 1857. Eenige kennisgeving.

⁂ Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *EMMA BURRIDGE NICHOLLS*, beviel heden door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
AMSTERDAM, EDUARD C. BOISSEVAIN.
9 December 1857. Eenige kennisgeving.

⁂ Op den 15den November 1857, is te KOUDUM overleden, in den ouderdom van bijna 46 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Wel-Edel Zeer Geleerde Heer R. C. W. DE WOLFF VAN WESTERRODE, Med. Doctor aldaar.
M. MEINSMA,
Wed. *de Wolff van Westerrode.*

Wegens Buitenlandsche familie is deze eenige kennisgeving zoo laat geplaatst.

⁂ HAARLEM, 1 December 1857. Heden overleed, na een veeljarig lijden, mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe J. W. STORT, in den ouderdom van even 37 jaren.
W. STEFFENS,
Eenige kennisgeving. Kapitein ter Zee.

⁂ Heden overleed, onze hartelijk geliefde oudste Dochter TRIJNTJE, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren.
DELDEN, G. TER HORST.
den 6den December H. H. TER HORST.
1857. JANSSEN.

⁂ Te AMSTERDAM is op den 6den December 1857, tot grievende smart van zijne Echtgenoot en Kinderen, plotseling overleden de Hoog-Edel-Gestrenge Heer LAMBERTUS ZEGERS VEECKENS, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Directeur-Generaal van Financien, in Neêrlands-Indie, enz. enz., in den ouderdom van 76 jaren.

⁂ Op heden in den vroegen morgen overleed, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde eenige Zuster Mejufvrouw ANGENIETJE VAN HILTEN, in den ouderdom van ruim 49 jaren.
B. VAN HILTEN.
J. VAN HILTEN Jz.
SCHERPENZEEL, 7 December 1857.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 73 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder MARIA CATHARINA COPPER, Weduwe *Reinier van Vlymen*.
AMSTERDAM, W. A. SCHADE VAN WESTRUM.
7 December 1857. *Uit aller naam.*

⁂ Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot CATHRINA FREUDENBERG, geboren MIEUWEZEE, na eene Echtvereeniging van 43 jaren, in den ouderdom van 76 jaren, haar einde was zacht en kalm. E. FREUDENBERG.
HAARLEM, 7 December 1857.

⁂ VIANEN, den 6den December 1857. Heden overleed de WelEdele Heer Mr. H. M. VAN ECK, in den ouderdom van een-en-vijftig jaren. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, onze waarde Behuwd-Broeder en Broeder, de Heer J. HERREWIJN J.Hz., na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, diep betreurd door ons en zijne vele Vrienden.
ROTTERDAM, G. C. VAN STAVEREN.
7 December 1857. J. M. VAN STAVEREN,
HERREWIJN.

⁂ Op den 7den December 1857, overleed op haar Buitenverblijf *Heijlaar*, Gemeente Prinsenhage, na een allersmartelijkst lijden van ruim 10 maanden, in den ouderdom van bijna 83 jaren, onze geliefde Tante, Mejufvrouw M. FRANCKE. C. L. DE WIT.
HEIJLAAR, den 8sten December 1857.

Wegens uitgebreide Betrekkingen worden Familie en Vrienden verzocht deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 75 jaren, onze geachte Vader JACOBUS JOHANNES TRIEBART.
DEVENTER, J. H. TRIEBART,
9 December 1857. *Uit aller naam.*

⁂ Heden morgen overleed, na langdurig, maar geduldig lijden, mijne zoo innig geliefde Echtgenoot SUZANNA WILHELMINA ELISABETH GEERDEN, in den ouderdom van slechts 32 jaren, tot diepe droefheid van mij en van allen die haar liefhebben. J. ANDRIESSEN JR.,
'sHAGE, Boekhandelaar.
den 9den December 1857.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van onze geachte Moeder en Behuwd-Moeder *Elisabeth van den Abeele*, Wed. den Heer *Jacob Dirk Cremers*, betuigen wij bij deze onzen welgemeenden dank.
HAARLEM, W. J. CREMERS.
9 December 1857. M. E. CREMERS, BALWÉ.
H. P. CREMERS,
Wed. *J. F. Balwé.*

⁂ Dankbaar voor de vele blijken van deelneming mij betoond, bij het overlijden van mijn' Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, onzen welmeenenden dank. J. J. KAT,
Wed. *J. K. de Jong.*
BUIKSLOOT, 10 December 1857.

Cleve. Wel ontvangen.

⁂ *Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen tusschen de Grebbe en Dieren, van Arnhem naar Apeldoorn en van Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt, berigten:*

1e. Dat op den 7den December 1857 ter Aflossing zijn uitgeloot, **ZEVEN AANDEELEN**, in de eerstgenoemde Geldleening tegen 5 ten honderd Renten gesloten, en wel de nummers 249, 169, 239, 210, 184, 196, 261.

2e. Dat deze Aflossing van den 1sten Januarij 1858 af verkrijgbaar is ten Kantore van de Heeren VAN RANZOW en Co. te Arnhem, des voormiddags van 9 tot 12 uur, tegen overgifte van Acten van Aandeel en van de nog niet verschenen Coupons van Renten.

En 3e. Dat de Rentenbetaling over 1857, op de voornoemde Geldleeningen verschuldigd, van het gemelde tijdstip af, ten gezegden Kantore zal geschieden.

⁂ Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschappen van wijlen Mejufvrouw GRIETJE VAN MEIJEREN, Weduwe den Heer *Abraham Maaskant* en Mejufvrouw MARIA MAASKANT, beide gewoond hebbende te Hillegom en aldaar overleden, de eerstgenoemde den 17den Februarij en de laatstgenoemde den 31sten October dezes jaars, worden verzocht daarvan vóór den 20sten December aanstaande, opgave of betaling te doen, te Hillegom, in het Logement *het Wapen van Friesland.*

⁂ Aan een **Instituut** in de Provincie *Utrecht* wordt, zoo *spoedig mogelijk* gevraagd: Een SECONDANT, van de P. G., in staat de Fransche Taal en de beginselen der Wiskunde grondig te helpen onderwijzen. Behalve Kost, Inwoning en een Vrije Kamer, bedraagt het Salaris *f* 300 's jaars. Hierop reflecteerende, vervoege men zich *franco*, onder Lett. A., bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

⁂ Tegen 1° Februarij of vroeger, wordt gevraagd een SECONDANT van den 2den of 3den Rang, grondig bekend met de Fransche en Hoogduitsche Taal en de beginselen der Wiskunde. Behalve Kost en Inwoning is het Honorarium 200 tot 300 Gulden. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven onder Letter T., bij den Boekhandelaar P. ENGELS te Leyden.

⁂ **EEN BANKETBAKKERS-BEDIENDE,** zijn vak grondig verstaande, eenigzins ervaren in de Kookkunst en van goede getuigschriften voorzien, kan *dadelijk* geplaatst worden. Brieven *franco*, Letter A., aan GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te Leyden.

⁂ Een TUINMAN van de P. G., Gehuwd, met een Kind, voor zijn vak bekwaam en voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne tegen Februarij of Mei geplaatst. Adres *franco* onder Letter B., in den Kantoor-Boekhandel van J. C. NEISZEN, Hoogstraat 7 No. 117, te Rotterdam.

⁂ Een TUINMAN, oud 32 jaren, P. G., sedert 10 jaren Gehuwd en slechts een Kind hebbende, het Broeijen, Snoeijen, aankweeken van Bloemen enz., als ook het Jagen en Visschen grondig verstaande, zag zich gaarne tegen Februarij of Mei 1858 **geplaatst;** omtrent zijn gedrag en bekwaamheden kunnen gunstige getuigenissen worden verstrekt. Adres *franco* Brieven onder de Letters L. A., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel, Hoogstraat te Rotterdam.

⁂ Een Predikant, ten Platten Lande, verlangt zoo mogelijk tegen 1 Februarij e. k., eene DIENSTBODE, van de P. G., van goede Getuigschriften voorzien. Brieven *franco*, onder Letter P., aan den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

⁂ Eene JUFVROUW uit den fatsoenlijken stand, P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst in eenen *Manufactuurwinkel*, alwaar zij ruim zes jaren in werkzaam geweest is, en de beste informatien kan produceren. Adres *franco* Brieven onder Letter K., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel., Hoogstraat te Rotterdam.

⁂ Er wordt voor een Meisje van den fatsoenlijken burgerstand, eene BETREKKING gezocht in eenen Winkel of Privaathuis. Er zal meer op eene goede behandeling dan op Salaris gelet worden. Adres met *franco* Brieven onder Letter A. Z., bij den Boekhandelaar A. VAN DORSTEN JR., Lijnmarkt te Utrecht.

⁂ Met Februarij wordt gevraagd, in een klein gezin: Eene MEID, P. G., van goede getuigenis voorzien, om als Dienstbode alleen werkzaam te zijn, vooral goed kunnende Kooken, Loon *f* 50. Adres in *persoon* bij J. SCHUITEMAKER, Boekhandelaar te Purmerende.

⁂ Iemand van fatsoenlijken afkomst, P. G., van middelbaren leeftijd, gezond van gestel, wenschte zich zoo spoedig mogelijk weder geplaatst te zien als HUISHOUDSTER in een fatsoenlijk Burger Gezin, of bij een bejaard Heer of Dame; in laatstgenoemde betrekking werkzaam geweest zijnde, kan zij van daar de voldoendste bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag produceeren. Adres met *franco* Brieven, Lett. A., bij den Boekhandelaar W. M. DE VRIES, Firma Wed. A. G. WINKLER VIEWEG, te Gorinchem.

⁂ *Une Demoiselle Suisse, qui est à même d'enseigner le Français, l'Allemand, l'Anglais et le Piano, désire se placer en qualité de GOUVERNANTE. Elle donnerait la préférence à une famille dont les enfants sont en bas âge. Pour de plus amples renseignements on est prié de s'adresser, par des lettres affranchies, à Mr. A. C. OUDEMANS à Leyden.*

WATERSCHAP HUNSINGO.

UITBESTEDING,

op Donderdag den 7den Januarij 1858, des voormiddags te 12 uur, in *het Waterschapshuis*, te Onderdendam, van:

Het GRAVEN van een AFWATERINGS-KANAAL langs de Zoutkamper togt van het Trek- of Hoofddiep nabij Ulrum af, tot aan de Bogt bij den Zeedijk nabij de Zoutkamp, lang 2980 Ellen.

Aan Gegadigden zal Aanwijs worden gedaan, in *loco* op Maandag en Dingsdag den 4den en 5den Januarij, telkens des voormiddags te 10 uur, bij de Zoutkamp te beginnen. Informatiën kunnen worden ingewonnen bij den Heer W. K. DUSSELDORP, te Groningen, en den Opzigter van Hunsingo. Het Bestek en de Voorwaarden zullen te Groningen, bij de Wed. *Bontekoe*, *ten Have*, *Bruins*, *Plaat* en *Aalfs*; te Delfzijl, bij *Hazenhoek*; te Zoutkamp, bij *Woldring*, en te Onderdendam, in *het Waterschapshuis*; te Sliedrecht, Giesendam en Werkendam in *de Gemeentehuizen*, en te Leeuwarden, in *het Sneeker-Veerhuis* ter lezing liggen. Exemplaren zullen nog aan de *Provinciale Groninger-Courantdrukkerij* tegen 50 Cents verkrijgbaar zijn.

Het Hoofdbestuur van het Waterschap Hunsingo,
De Voorzitter,
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP:** Een bij uitstek fraaije en groote ZOMERTENT of KOEPEL, geheel nieuw gemaakt, bijzonder geschikt om op het Duin in een der Badplaatsen of op een groot Landgoed te worden opgerigt. Tevens: een zeer net, en bevallig LANDHUISJE, met hetzelfde doel gemaakt logeabel ingerigt, en voorzien van 3 Kamers en Keuken. Dit Landhuisje kan zeer gevoegelijk als daartoe ingerigt zijnde naar verkiezing worden verplaatst. Een afdruk der platten grond en opstandteekeningen zijn op *franco* aanvraag à een gulden te bekomen bij den Boekverkooper G. W. TIELKEMEIJER, op de Vijgendam. Nadere informatien bij den Architect H. HANA, Louriergracht F. F. 213, te Amsterdam.

⁂ UIT DE HAND TE KOOP: Een zeer ruim en welingerigt WOONHUIS, waarin sedert onheugelijke jaren, nering van *koffij*, *thee*, *kruideniers* en andere waren gedreven en nog heden voortgezet wordt, met Pakhuizen en Aanhoorigheden, waarin toestel tot het fabriceren van Patentolie en ruim Erf, alles staande en gelegen op het *Oosteinde*, in de Gemeente van de Rijp, en een HOEKERSCHIP, bestemd voor de grootte of zoutharing-visscherij, genaamd *„DE JONGE LEEUW"*, met alles wat daartoe- en bijbehoort. Adres H. BOONACKER, Kandidaat-Notaris in de Rijp. Brieven *franco*.

WORDEN GEVRAAGD:

Twee Honderd **wit Marmeren TEGELS** (gebruikten) ter grootte van ongeveer 50 Ned. Duimen vierkant. Adres *franco* aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem. Lett. C.

⁂ Op aannemelijke voorwaarden TE KOOP, in eene der Hoofdstraten binnen Arnhem, een hecht en logeabel HEERENHUIS en TUIN, met vrijen achteruitgang, Bevattende een royalen marmeren gang, vijf zeer ruime beneden- en negen Bovenvertrekken, Provisie- en Domestique-Kamers, groote Keuken met Wel- en Regenwater-Pompen, verwulfde watervrije Kelders en verder alle mogelijke gemakken. Te bevragen bij den Notaris Mr. W. H. TAAY te Arnhem. Brieven *franco*.

⁂ Er wordt tegen 1 Mei 1858, in Huur gevraagd: Een OPTREKJE of een vrolijk gelegen net HUISJE, niet ver van den Straat of Spoorweg van den Haag naar Leiden of Delft. Brieven *franco*, met opgave van Huurprijs en Localiteit, onder de initialen N. G., aan den Boekhandel van J. V. SCHATTENKERK, te Doesborgh.

⁂ TE KOOP: Een HUIS en ERF, waarin een Winkel in *Galanterien* enz. en eene *Timmermans-Affaire* wordt uitgeoefend, staande en gelegen in het beste gedeelte te Oosthuizen. Te aanvaarden 1 Januarij eerstk. Te bevragen bij den Notaris J. KORVER, te Oosthuizen.

⁂ HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Veenenburg*, onder Lisse, op Dingsdag den 29sten December 1857, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij extra zwaar ESSCHEN, ELZEN, EIKEN en BERKEN HAK-

HOUT, staande op Struik; te beginnen aan de Loosterweg nabij de Woning van den Zandbaas *D. van der Tang*. Kunnende zeer gemakkelijk zoo te Water als te Land vervoerd worden. (Betaaldag 27 Julij 1858.)

HOUTVERKOOPING, op de Hofstede *Marlot*, nabij het Haagsche Bosch, onder Wassenaar, op Woensdag, den 23sten December 1857, des morgens 10 ure, van ruim 60 stuks zware gave IEPEN BOOMEN, van 76 tot 88 Nederl. duimen overkruis, benevens zwaar HAKHOUT. Kunnende te water worden vervoerd.

De ONROERENDE GOEDEREN, nagelaten door den Heer T. B. LORENTZ, gelegen te Arnhem, aan de Steenstraat, in N°. 262 dezer Courant, en voorts bij Biljetten breeder omschreven, zijn ingezet en aangehoogd als volgt:

1e Perceel, bewoond door den Heer *Zijlstra*, op .... *f* 2525.—
2e Perceel, bewoond door den Heer *Lenting*, op .... » 2326.—
3e Perceel, bewoond door den Heer *Gosenson*, op .... » 2310.—
4e Perceel, bewoond door Mejufvr. *Schut*, op .... » 2431.—
Massa van het 1e en 2e Perceel, op ...... » 4959.—
Massa van het 3e en 4e Perceel, op ...... » 4740.—
Massa van de 4 eerste Percelen, op ...... » 9695.—
5e Perceel. Het Oude HUIS met TUIN, onbewoond, op .... » 2525.—
6e Perceel. Een geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS en TUIN daarnaast, op ..... » 8279.—
7e Perceel. Een DITO daarnaast, op ..... » 8204.—
8e Perceel. Een DITO daarnaast, op ..... » 8620.—
9e Perceel, bewoond door den Heer *van Leeuwen*, op .... » 6451.—
10e Perceel. Het HEERENHUIS en TUIN daarnaast, zijnde onbewoond, op .... » 6756.—
11e Perceel. Een stuk BOUWLAND, achter het 9e en 10 Perceel, op .... » 1043.—
12e Perceel. Een stuk BOUWLAND, daarnaast gelegen, op .... » 1082.—
Massa van het 11e en 12 Perceel, op ...... » 2178.—

Voorts is het WINKELHUIS en ERF, in de Ketelstraat, te Arnhem, in eigendom bewoond door Mejufvr. de Weduwe *G. J. van Bree*, ingezet op ...... *f* 8675.—

De Toeslag van al deze Percelen blijft bepaald op Maandag den 21sten December 1857, des avonds precies ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd*, te Arnhem.

Informatien te bekomen bij den Notaris C. F. TROOST, aldaar. Brieven *franco*.

*** Publieke Verkooping, in de Gemeente Huizen, van Koudekerk en Woubrugge, bij opveiling op Maandag en Dingsdag 14 en 15 December en bij afslag op Maandag en Dingsdag 21 en 22 December 1857, telkens des morgens ten elf ure, ten overstaan van Jh. KEMPENAAR, Notaris, residerende te Woubrugge, van:

N°. 1. Diverse percelen extra best WEILAND, BOSCH-HAKHOUT, WEG en WATER, gelegen in den Lagenwaardschen polder te Koudekerk, groot 4 Bunders, 56 Roeden, 87 Ellen.

Verhuurd tot Kersmisdage 1859, aan T. DOMBURG, voor *f* 275 's jaars.

N°. 2. Een in den jare 1853 gebouwd, hecht, sterk HUIS, daaraan verbonden SCHUUR, ERF en TUIN, staande en gelegen aan de oostzijde van de Woudwatering te Woubrugge, groot 5 Roeden, 19 Ellen.

Bij de Week verhuurd, in drie gedeelten, voor *f* 2,20

N°. 3. Een perceel TUINGROND en ERF, gelegen als voren, naast het voorgaande perceel, groot 8 Roeden, 71 Ellen. Dadelijk te aanvaarden.

N°. 4. Een perceel uitmuntend HOOILAND, gelegen in het Buitenland, aan de wijde A, nabij de bovenmolen van den Oudendijkschen polder, onder Woubrugge, groot 58 Roeden, 70 Ellen. Mede dadelijk te aanvaarden, en

N° 5. De onverdeelde helft, in een perceel, extra best BOUWLAND en daarbij behoorende DIJK, gelegen in den Veenderpolder te Woubrugge, voor het geheel groot 1 Bunder, 78 Roeden, 70 Ellen. Verwaarborgd met *f* 473,02. Gemelde helft is verhuurd, aan de Wed *C. van Borstelen*, tot het ontblooten der schoof, in 1858, voor *f* 40 's jaars.

Zijnde alles breeder bij Billetten omschreven en waaromtrent nadere Informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris KEMPENAAR voornoemd, alwaar ten aanzien van N°. 1, op Woensdag den 16den December en ten aanzien der overige percelen op Donderdag den 17den December 1857, beide de dagen van des morgens 10 tot 12 ure, verhoogingen kunnen worden gedaan, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

*** De Zaakwaarnemer Hw. F. VAN 'T GROENEWOUT, bijgestaan door den Notaris J. C. O. BENTEYN te IJzendijke, zal op nader te bepalen dag, in de Maand Februarij 1858, Verkoopen. Eene HOFSTEDE, annex 75 Bunders BOUW- en WEILAND, gelegen in den Hoofdplaatspolder.

FEESTGESCHENKEN.

B. TER HAAR, GEDICHTEN. *Nieuwe Uitgaaf* in postform. met Portret op Staal, in twee buitengemeen fraai Vergulde Linnen Banden. Prijs *f* 6,—.

Hetzelfde Werk in groot-octavo, 2 deelen Kart. Band. Prijs *f* 7,50.

B. TER HAAR, JOANNES EN THEAGENES. EENE LEGENDE UIT DE APOSTOLISCHE EEUW. *Vierde druk*, met Vignet op Staal, postform. in fraai Verg. Linnen Band. Prijs *f* 1,50.

J. H. MARONIER, DE EERSTE BRIEF VAN DEN APOSTEL JOANNES. EENE EVANGELIESTUDIE. In verg. Linnen Band. Prijs *f* 3,—.

P. NIJHOFF, HET VOORNAAMSTE UIT DE GESCHIEDENIS VAN GELDERLAND, *aan jonge lieden verhaald*. Met twee Platen. Prijs *f* 1,20.

Bovenstaanden zijn uitgegeven bij de Boekh. Is. AN NIJHOFF & ZOON, te Arnhem, en alom te bekomen.

*** Bij KEMINK & ZOON te Utrecht, komt heden van de pers:

GODGELEERDE BIBLIOTHEEK

onder Redactie van **Dr. J. I. DOEDES.**

2e Jaargang. Prijs bij Inteekening *f* 5,—.

Op dezen 2e Jaargang kan nog worden ingeteekend tot 31 December a. s.

In deze Verzameling zijn verschenen en afzonderlijk verkrijgbaar gesteld:

GUERICKE, Geschiedenis v. h. N. Testament. *Uit het Hoogd.* door **Ds. W. HOEVERS.** à *f* 5,75.

UMBREIT, Praktische kommentaar op Jesaja met exeget. en kritische Aanteekeningen. *Uit het Hoogd.* door **Ds. H. C. G. SCHIJVLIET.** . . . . . à *f* 4,10.

KEIL, Handb. der Histor.-Kritische Inleiding in de Kanonieke Schriften v. h. O. Testament. *Uit het Hoogd.* door **Ds. P. J. DE ROODE.** . . . . . à *f* 5,30.

HAGENBACH, de ontwikkelingsgeschiedenis der Christelijke Leerstukken. *Naar het Hoogd.* door **Dr. A. PIERSON.** 1e Aflevering. . . . . . *f* 1,70.

Vroeger is bij hen verschenen:

HULDRICH ZWINGLI, de Kerkhervormer, door **J. TICHLER.** *Met 2 Platen.* 1e deel. *f* 3,60.

Het 2e deel is ter perse en zal weldra volgen.

Dr. A. PIERSON, Eene Pastory in den vreemde. Schetsen en Herinneringen. . . . . *f* 2,50.

Dr. G. D. J. SCHOTEL, DE ILLUSTRE SCHOOL TE DORDRECHT. Eene Bijdrage tot de Geschiedenis van het Schoolwezen in ons Vaderland. . . . . *f* 2,75.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, **zal dezer dagen van** de pers komen:

PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK. 1858.

JAARBOEKJE TER VERSPREIDING VAN KENNIS DER TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN ONDER ALLE STANDEN DER MAATSCHAPPIJ.

MET EEN KAMER-KALENDER.

De Prijs is. . . . . **90 Cents.**

Inhoud: Kamer-Kalender, door W. C. K. S. — *Johan Fredrik Oberlin*, door Mr. W. M. SURINGAR Jr. — Bladvulling, door V. — Een woord over uitvindingen en ontdekkingen, door J. VAN DER HOEVEN. — De Dauw, door H. C. VAN HALL. — Schruijer economie, door Ln. — Iets over begin en voorgang der Staathuishoudkunde door S. VISSERING. — Sparen, door W. GLEUNS Jr. — Vrije handel, door v. H. — De Landhuishoudkundige School te Groningen. — De Wet op het Lager Onderwijs, door W. R. BOER. — Een Dagblad-Artikel, door Ln. — Bladvulling. — Dranken, door D. LUBACH. — Eene Das omdoen, door Ln. — Brandkasten, door W. M. LOGEMAN. — Een paar wenken bij het Bad, door J. N. V. W. — Stervenden en Dooden, door L. J. EGELING. — Koopjes, door Ln. — Iets over Brandbluschmiddelen, door J. F. L. REUDLER. — Verzuimen, door Ln. — Een wenk, door D. W. — *Robert Bakewell*, door J. C. DE LEEUW.

Wie de **PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK komplect** begeert, kan gebruik maken van het **tijdelijk aanbod** der **vier vorige Jaargangen** voor *f* 1,80 te zamen. Ter verspreiding van **kennis** en **nut** wordt de **PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK**, als een waar **VOLKSBOEKJE**, in **DUIZENDE** handen gewenscht. De **KAMERKALENDER** voor 1858, is **afzonderlijk** te krijgen voor **25 Cents.**

HET FABRIEKMEISJE

door **NAPOLEON DESTANBERG**

en andere vlaamsche stukken in Proza en Poëzij, geïllustreerd met een aantal Houtgravuren is à *f* -,75 verkrijgbaar bij H. J. VAN KESTEREN te Amsterdam, bij wien mede voorhanden is de

GEDICHTEN van *K. L. LEDEGANCK*, van *JAN VAN BEERS* en de nieuwe Bundel Vlaamsche Poëzij van Vrouwe *COURTMANS*.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek, geven uit

Dr. F. E. J. CRÜGER,

GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE

door de eenvoudigste proeven toegelicht.

Naar de derde Hoogduitsche uitgaven voor Nederland bewerkt, door

W. M. LOGEMAN,

met ruim 400 in den tekst Gedrukte Houtsneê-figuren, 2°. Deel *f* 1,20.

Een boek, dat er geheel op berekend is, om den lezer in staat te stellen zich zelven en anderen de grondwaarheden der PHYSICA aanschouwelijk te maken, ZONDER het gebruik van kostbare werktuigen en toestellen, alleen met behulp van PAPIERTJES, GLAASJES en BAKJES, die IEDEREEN bij de HAND HEEFT, en eenige METAALDRADEN, PLANKJES, HOUTJES en GLASBUIZEN, die GEMAKKELIJK voor WEINIGE STUIVERS te verkrijgen zijn.

Met nog een deeltje, dat ter perse is, is dit werk geheel compleet.

W. M. LOGEMAN,

NATUURKUNDIG SCHOOLBOEKJE,

bewerkt naar aanleiding van en ten gebruike bij *Crüger's*, Grondbeginselen der Natuurkunde 2°. stukje, met 140 Houtsneê-figuren *f* -,25.

De invoering op vele Scholen, en het gebruik op 's Rijks KWEEKSCHOOL voor ONDERWIJZERS te Haarlem, zoowel dit Schoolboekje, als het grootere werk van *Crüger* is het beste bewijs van hunne degelijkheid en bruikbaarheid.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam geeft uit:

UW HUISBOEK.

DOOR

HEINRICH ZSCHOKKE.

VIERDE, HERZIENE DRUK.

VOLKS-UITGAVE. Prijs *f* 1,50.

In één deel (600 Pagina's) kompleet; gebonden in keurig linnen band.

UW HUISBOEK is in ons vaderland te gunstig bekend om er hier eenige aanbeveling bij te voegen. — In betrekkelijk korten tijd zijn **vijftien duizend Exemplaren** verkocht. Een ieder, onverschillig van welken rang of stand ook, kan zich deze KEUR uit de „*Stunden der Andacht*," bijna om niet, aanschaffen.

BOEKVERKOOPING.

De Boekhandelaar S. VAN VELZEN Jr., te Kampen, zal in het begin van 1858, ten zijnen huize publiek verkoopen:

Een *belangrijke verzameling* BOEKEN, in alle vakken van Wetenschap en Smaak, voornamelijk betreffende *Godgeleerdheid en Kerkgeschiedenis*, *Oude en Nieuwe Letterkunde*, *Taal- en Dichtkunde*, *Geschiedenis*, *Aardrijkskunde*, *enz.*

Partijen ter bijvoeging van deze verkooping, kunnen dagelijks bij den Verkooper worden ingezonden.

ALGEMEENE LAND- EN ZEE-KAART

VAN DE

NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BEZITTINGEN MET HET KONINRIJK DER NEDERLANDEN IN EUROPA.

OP DE SCHAAL VAN 1,3000000.

OPGEDRAGEN AAN DEN HEER GENERAAL-MAJOOR

J. W. WALTHER,

Gouverneur der koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

Naar de beste bronnen onder deskundig toezigt zamengesteld en geteekend door

A. J. BOGAERTS,

Lithograaf, werkzaam aan voornoemde Akademie.

BREDA 1857.

De kaart kan als overzeiler in Oost-Indiën gebruikt en door hen, die in onze overzeesche bezittingen belang stellen, met vrucht geraadpleegd worden, terwijl zij tevens bij het onderwijs in de aardrijkskunde van veel nut kan zijn. In zes bladen 10° N. B., 15° Z. B., 93° W. L., 144° Oosterlengte.

Wordt niet in commissie verzonden, maar is op *franco* aanvrage à kontant te bekomen bij **A. J. BOGAERTS**, Lithograaf.

In het zwart *f* 8,00, gekleurd *f* 10,00
Opgeplakt » 11,00, „ » 13,00

NB. Van alle latere aanwijzingen en inlichtingen, wordt, tot op het afdrukken der kaart, gebruik gemaakt; zoodat de laatste correctiën er altijd op worden bijgebragt.

*** D. A. THIEME te Arnhem heeft uitgegeven:

Kijkjes in het Leven.

DRIE VERTELLINGEN

VAN

LOUISE.

Een deel, gr. 8vo, met eene staalgravure van den Heer STEELINK, naar eene teekening van ALEXANDER V. H. Prijs *f* 2,90.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.